

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Α/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ &
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ

Email: disedu@minedu.gov.gr

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37

Τμήμα Α΄ Εκπ/σης για το Περιβάλλον και την Αειφορία
Κ. Μελέτη

Τηλ: 210 344 3791

Τμήμα Β΄ Σχολικής Αγωγής και Προαγωγής της Υγείας
Β. Λελεντζή

Τηλ: 210 344 2224

Τμήμα Γ΄ Πολιτιστικών Θεμάτων και Υποστηρικτικών Δομών

Σ. Μ. Καραμαλάκου-Λάππα

Τηλ: 210 344 3286

**Τμήμα Δ΄ Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης και Ψηφιακών
Μέσων**

Σ. Παπαδημητρίου

Τηλ: 210 344 3820

**Δ/ση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης
Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης**

Τμήμα Β΄ spudonpe@minedu.gov.gr

Ε. Αγγέλου

Τηλ: 210 344 2894

**Δ/ση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης
Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης**

Τμήμα Β΄ spoudonde2@minedu.gov.gr

Α. Βάρλα

Τηλ.: 210 344 3272

Δ/ση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Τμήμα Β΄ depek_merimna@minedu.gov.gr

Ο. Μαραγκού

Τηλ: 210 344 2212

Δ/ση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Τμήμα Β΄ deae2@minedu.gov.gr

Φ. Λυμπεροπούλου

Τηλ.: 210 344 2933

Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής

physgram@minedu.gov.gr

Δ. Κερερές

Τηλ.: 210 344 3516

Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι

Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr

Αυτοτελής Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης

Π. Ρούνη

Τηλ. : 210344 3464

Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι

Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr

Αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Βαθμός Προτερ.: **ΕΠΕΙΓΟΝ**

Μαρούσι, **30-10-2023**

Αρ.Πρωτ.: **Φ.11./ 122917/Δ7**

ΠΡΟΣ:

ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: «Σχεδιασμός και Υλοποίηση Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων και Αγωγής Σταδιοδρομίας) για το σχολικό έτος 2023-2024»

Στο πλαίσιο της εκπαίδευσης για την αειφορία, τη βιώσιμη ανάπτυξη και το περιβάλλον, κατά το σχολικό έτος 2023-2024, σχεδιάζονται, οργανώνονται και υλοποιούνται από εκπαιδευτικούς και μαθητές/μαθήτριες των σχολικών μονάδων της χώρας Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων για τα οποία ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Πλαίσιο υλοποίησης Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (στο εξής Π.Σ.Δ.)

1.1. Χρονική Διάρκεια Π.Σ.Δ.

Τα Π.Σ.Δ. που υλοποιούνται στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όλων των τύπων, συμπεριλαμβανομένων και των Προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας, τα οποία υλοποιούνται μόνον στις σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όλων των τύπων, διαρκούν τουλάχιστον τρεις (3) μήνες και υλοποιούνται οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους και μέχρι δέκα (10) ημέρες πριν τη λήξη των μαθημάτων.

1.2. Υλοποίηση των Π.Σ.Δ. σε σχέση με το ωρολόγιο πρόγραμμα

Τα Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων υλοποιούνται:

- στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση εντός ωρολογίου προγράμματος, σύμφωνα με το [Π.Δ. 79/2017 \(Α' 109\)](#), στο πλαίσιο (α) της διδασκαλίας των γνωστικών αντικειμένων, (β) των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών, ώστε, μέσω της διαθεματικής και διεπιστημονικής προσέγγισης, να επεκτείνεται το περιεχόμενο των προτεινόμενων θεμάτων και να διερευνώνται όλες οι πτυχές του επιλεγμένου θέματος
- στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση εκτός ωρολογίου προγράμματος, με εξαίρεση τους/τις μαθητές/μαθήτριες των ΕΠΑ.Λ. που λαμβάνουν μέρος σε σχολικές δραστηριότητες, στο πλαίσιο της Ζώνης Δημιουργικών Δραστηριοτήτων στην Α' ΕΠΑ.Λ.

Αναφορικά με τα Πρότυπα Επαγγελματικά Λύκεια (Π. ΕΠΑ.Λ.) στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Σπουδών των οποίων δεν περιλαμβάνεται η «Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων» διευκρινίζεται ότι η τελευταία μπορεί να καλυφθεί από την ύπαρξη Ομίλων ή/και την διοργάνωση διαφόρων δράσεων οι οποίοι/ες αφορούν σε επιμέρους γνωστικούς τομείς, θεματικές ή δημιουργικές δραστηριότητες και λειτουργούν εκτός Ωρολογίου Προγράμματος (παρ 5, αρθ.17, ν. 4692/2020). Επιπλέον, στη συγκεκριμένη ζώνη, μπορούν να πραγματοποιούνται Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριότητες ST(R)E(A)M με την υποστήριξη των Ομίλων, ενισχύοντας την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα για τους μαθητές και τις μαθήτριες.

Στις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης μπορούν να υλοποιούνται Π.Σ.Δ. **και εντός** του ωρολογίου προγράμματος, αξιοποιώντας τη δυνατότητα διαθεματικής προσέγγισης σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα.

Στις σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για κάθε Πρόγραμμα ορίζεται εβδομαδιαίως ένα δώρο, το οποίο αναγράφεται στο πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων του σχολείου. Το πρακτικό με

το «Σχέδιο Υποβολής Προγράμματος» (βλ. Παράρτημα) διαβιβάζεται αρμοδίως στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

Επισημαίνεται ότι σε Προγράμματα τα οποία υλοποιούνται εκτός ωρολογίου προγράμματος απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των γονέων/κηδεμόνων των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών μαθητών/μαθητριών.

1.3. Εμπλεκόμενοι/ες εκπαιδευτικοί στα Π.Σ.Δ.

Κάθε εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης μπορεί να υλοποιεί έως και τρία (3) Προγράμματα σε ένα εκ των οποίων δύναται να ορίζεται ως Συντονιστής/στρια. Σε κάθε Πρόγραμμα συμμετέχουν συνολικά έως τρεις (3) εκπαιδευτικοί συμπεριλαμβανομένου και του Συντονιστή/τριας.

Για τις σχολικές μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ισχύουν τα ανωτέρω αντιστοίχως για κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης. Κάθε Πρόγραμμα μπορεί να υποστηρίζεται από τριμελή ομάδα εκπαιδευτικών και μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού ή/και του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού, ανά Τμήμα ή ομάδα μαθητών/τριών, αξιοποιώντας τη δυνατότητα διεπιστημονικής προσέγγισης και συνεργασίας.

Επισημαίνεται ότι για όλα τα αναφερόμενα στην παρούσα Εγκύκλιο Προγράμματα δεν προβλέπεται για τους εκπαιδευτικούς η συμπλήρωση διδακτικού ωραρίου.

1.4. Συμμετέχοντες/ουσες μαθητές/τριες στα Π.Σ.Δ.

Στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης κάθε μαθητής/τρια μπορεί να συμμετέχει μέχρι και σε τρία (3) Π.Σ.Δ., συμπεριλαμβανομένων και των Προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας.

1.5. Συγκρότηση Μαθητικών Ομάδων

Οι εκπαιδευτικοί που αναλαμβάνουν την υλοποίηση Π.Σ.Δ. συγκροτούν μαθητικές ομάδες, ως ακολούθως:

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

- από το σύνολο των μαθητών/τριών ενός σχολικού τμήματος,
- από ομάδα μαθητών/τριών διαφορετικών τμημάτων της ίδιας τάξης (διατμηματική συνεργασία),
- από ομάδα μαθητών/τριών διαφορετικών τάξεων,
- από ομάδα μαθητών/τριών διαφορετικών σχολικών μονάδων, στο πλαίσιο διασχολικής συνεργασίας, προάγοντας και εφαρμόζοντας στην πράξη την ανάπτυξη σχολικών δικτύων.

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Α) Γενική Εκπαίδευση:

- από το σύνολο των μαθητών/τριών ή ομάδα μαθητών/τριών ενός σχολικού τμήματος,

- από ομάδα μαθητών/τριών διαφορετικών τμημάτων - διαφορετικών τάξεων (έως 30 μαθητές/τριες),
- από ομάδα μαθητών/τριών του σχολείου σε συνεργασία με μαθητές/τριες άλλου σχολείου (μέχρι 30 μαθητές/τριες).

Β) Επαγγελματική Εκπαίδευση:

- από το σύνολο των μαθητών/τριών ή ομάδα μαθητών/τριών ενός σχολικού τμήματος,
- από ομάδα μαθητών/τριών διαφορετικών τμημάτων ή τάξεων, τομέων ή και ειδικοτήτων (μέχρι 30 μαθητές/τριες),
- από ομάδα μαθητών/τριών του σχολείου σε συνεργασία με μαθητές/τριες άλλου σχολείου (μέχρι 30 μαθητές/τριες).

Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης Π.Ε. και Δ.Ε.

Οι μαθητικές ομάδες συγκροτούνται:

- από το σύνολο των μαθητών/τριών ή ομάδα μαθητών/τριών ενός σχολικού τμήματος,
- από μαθητές/τριες διαφορετικών τμημάτων ή τάξεων ή βαθμίδων,
- από μαθητές/τριες διαφορετικών σχολικών μονάδων στο πλαίσιο διασχολικής συνεργασίας ή/και από ομάδες μαθητών/τριών ή τμημάτων ή τάξεων ή βαθμίδων αντιστοίχως με σχολεία γενικής εκπαίδευσης, με στόχο την προαγωγή της ισότιμης ένταξης όλων των μαθητών/τριών στην εκπαίδευση.

1.6. Συνεργασίες με φορείς του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α./φυσικά πρόσωπα / άλλους Φορείς

Στο πλαίσιο της υλοποίησης των Π.Σ.Δ. οι σχολικές μονάδες δύνανται: (α) να συνεργάζονται με δημόσιους οργανισμούς, φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, Α.Ε.Ι., άλλους κυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς φορείς κ.ά., οι οποίοι υλοποιούν προγράμματα/δράσεις εγκεκριμένα από τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. και (β) να αξιοποιούν εκπαιδευτικό υλικό φορέων εγκεκριμένο από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., μετά από θετική εισήγηση του Ι.Ε.Π.

Σε ό,τι αφορά Προγράμματα Φορέων που έχουν εγκριθεί από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., οι εκπαιδευτικοί δύνανται να ανατρέχουν στην ιστοσελίδα του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. <http://edu-gate.minedu.gov.gr/>.

1.7. Συμμετοχή σε Θεματικά Δίκτυα

Στο πλαίσιο υλοποίησης Π.Σ.Δ. υπάρχει η δυνατότητα συμμετοχής σε Θεματικά Δίκτυα (τοπικά, περιφερειακά, εθνικά, διεθνή) Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.), Αγωγής Υγείας (Α.Υ.), Πολιτιστικών Θεμάτων (Π.Θ.) και Αγωγής Σταδιοδρομίας (Α.Σ.), τα οποία είναι εγκεκριμένα από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.

1.8. Προθεσμία υποβολής και έγκρισης Προγραμμάτων

Τα Σχέδια Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (Π.Ε., Α.Υ., Π.Θ., Α.Σ.) υποβάλλονται έως και την Τετάρτη 15 Νοεμβρίου 2023 στον/στην αντίστοιχο/η Υπεύθυνο/η της οικείας Διεύθυνσης

Εκπαίδευσης. Οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες έγκρισης των υποβληθέντων Σχεδίων Προγραμμάτων έως και την **Τετάρτη 6 Δεκεμβρίου 2023**.

1.9. Δαπάνες υλοποίησης

Για το τρέχον σχολικό έτος δεν προβλέπεται από τον κρατικό προϋπολογισμό κάλυψη δαπανών για αναλώσιμα, εποπτικό υλικό και υπερωρίες εκπαιδευτικών.

2. Σχεδιασμός και οργάνωση Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων

2.1. Ενημερωτικές συναντήσεις των Υπευθύνων με τους εκπαιδευτικούς

Οι Υπεύθυνοι/ες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.), Αγωγής Υγείας (Α.Υ.), Πολιτιστικών Θεμάτων (Π.Θ.), Σχολικών Δραστηριοτήτων (Σ.Δ.) και Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Π.) ενημερώνουν τους/τις Διευθυντές/ντριες και τους Συλλόγους Διδασκόντων των σχολικών μονάδων για τα Π.Σ.Δ., σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και ενθαρρύνουν την ενεργή εμπλοκή τους σε αυτά. Η επικοινωνία των Υπευθύνων με τους/τις προαναφερόμενους/ες μπορεί να καταστεί δυνατή είτε με επίσκεψη στις σχολικές μονάδες, είτε με τη διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με ομάδες εκπαιδευτικών ή ακόμη και μέσω της αξιοποίησης εργαλείων σύγχρονης ή/και ασύγχρονης επικοινωνίας.

Προτείνεται, όταν αυτό είναι εφικτό και χωρίς να διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία των σχολικών μονάδων, οι ενημερώσεις να προγραμματίζονται συντονισμένα από όλους τους/τις Υπευθύνους/ες της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.

2.2. Επιλογή θεματικού περιεχομένου

Ο/Η εκπαιδευτικός επιλέγει, σε συνεργασία με τους/τις μαθητές/μαθήτριες, το θεματικό περιεχόμενο του Προγράμματος, το οποίο προτείνεται να πληροί τις εξής προϋποθέσεις:

- να ενσωματώνει τις αρχές και τις αξίες της αειφορίας, να τις αναδεικνύει και να τις προωθεί
- να εμπίπτει στα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών, προκειμένου να ενεργοποιούνται εσωτερικά κίνητρα και να διασφαλίζεται η συνοχή της μαθητικής ομάδας και η συνεργασία των μελών της
- να σχετίζεται άμεσα με τις προσωπικές/κοινωνικές εμπειρίες των μαθητών/τριών και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους
- να είναι επίκαιρο
- να διέπεται από στοιχεία καινοτομίας ως προς τις διδακτικές/ερευνητικές προσεγγίσεις
- να μπορεί να εξεταστεί και να αναλυθεί πολύπλευρα στο πλαίσιο της διαθεματικής/διεπιστημονικής προσέγγισης και να υποστηρίζει τους διδακτικούς σκοπούς και στόχους του Προγράμματος Σπουδών
- να δίνει τη δυνατότητα ενός ρεαλιστικού χρονοδιαγράμματος για την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων δράσεων/δραστηριοτήτων που υποστηρίζουν την επίτευξη των στόχων του προγράμματος
- να στοχεύει στην αειφορική διαχείριση των υλικών και άυλων πόρων της σχολικής μονάδας

- να προάγει τη συνεργασία της σχολικής κοινότητας με την κοινωνία και ιδίως την τοπική
- να ενθαρρύνει δημοκρατικές συμπεριφορές που διέπονται από τις αξίες της αλληλεγγύης και του σεβασμού της διαφορετικότητας
- να δίνει τη δυνατότητα εμπλοκής όλων των μαθητών/τριών, αξιοποιώντας τις ξεχωριστές ικανότητες, δεξιότητες και γνώσεις κάθε μαθητή/τριας
- να ενισχύει την πεποίθηση των μαθητών/τριών ότι δύνανται, ως ενεργοί πολίτες, να διαμορφώνουν συνθήκες ζωής που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις προσδοκίες τους και κατά συνέπεια να ενισχύεται η διαμόρφωση της προοπτικής κοινωνικής τους ταυτότητας.

Ιδίως, ως προς τα Προγράμματα Αγωγής Σταδιοδρομίας, σημειώνεται ότι η Συμβουλευτική στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό αποτελεί διαδικασία η οποία στοχεύει στην υποστήριξη των μαθητών και των μαθητριών, προκειμένου να συνειδητοποιήσουν τις ιδιαίτερες κλίσεις τους, να αναδείξουν τα ενδιαφέροντά τους και να αναπτύξουν τις κατάλληλες ικανότητες/δεξιότητες, ώστε να διαχειρίζονται οι ίδιοι/ες τα θέματα της προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξής τους.

Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός αποτελεί διδακτικό αντικείμενο (στην Α΄ Λυκείου ΕΠΑ.Λ.), καθώς και θεματική ενότητα των Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων και των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.

2.3. Αναλυτικός σχεδιασμός Π.Σ.Δ.

Στο πλαίσιο του αναλυτικού σχεδιασμού του Προγράμματος που πρόκειται να υλοποιηθεί, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται: (α) ο τίτλος, (β) οι επιμέρους θεματικές ενότητες, (γ) ο σκοπός, οι στόχοι και οι δραστηριότητες που το υποστηρίζουν, (δ) η μεθοδολογία, (ε) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, (στ) οι ενδεχόμενες συνεργασίες, (ζ) τα πεδία διασύνδεσης με τα Αναλυτικά Προγράμματα, (η) οι ομάδες εργασίας των μαθητών/τριών, (θ) ο τρόπος αποτίμησης του Προγράμματος από τους εμπλεκόμενους σε αυτό (μαθητές/μαθήτριες και εκπαιδευτικούς) και (ι) οι τρόποι διάχυσης και προβολής των αποτελεσμάτων στη σχολική κοινότητα, την τοπική ή/και την ευρύτερη κοινωνία.

Συμπεριλαμβάνοντας τα παραπάνω στοιχεία συμπληρώνεται το «Σχέδιο Υποβολής Προγράμματος Σχολικών Δραστηριοτήτων», υπόδειγμα του οποίου επισυνάπτεται (Παράρτημα).

2.4. Οργάνωση των Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων

2.4.1. Βασικές αρχές

Σε ό,τι αφορά στην επεξεργασία των θεμάτων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι βασικές αρχές που εφαρμόζονται στα Π.Σ.Δ. και ιδίως αυτές:

-της **μαθητοκεντρικής διαδικασίας** (ενθάρρυνση της πρωτοβουλίας των μαθητών/τριών, χρήση συμμετοχικών και ενεργών διδακτικών τεχνικών, αξιοποίηση μεθόδων όπως είναι η συζήτηση, το ηθικό δίλημμα, η έρευνα δράσης, η μελέτη περίπτωσης και η οργάνωση λόγου που βασίζεται στη χρήση επιχειρημάτων κ.ά.),

-της **συνεργατικής μάθησης** που ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή και αλληλεπίδραση των μελών των ομάδων εργασίας, αλλά και των ομάδων μεταξύ τους,

-της **βιωματικής και ερευνητικής μάθησης**, αξιοποιώντας διαδικασίες διεξαγωγής έρευνας, μελέτης πεδίου κ.λ.π.,

-της διεπιστημονικής και διαθεματικής προσέγγισης των θεμάτων και της δημιουργικής και ελεύθερης έκφρασης.

Επισημαίνεται ότι σε όλα τα Π.Σ.Δ. πρέπει να επιδιώκεται η εμπλοκή όλων των μελών της σχολικής κοινότητας, καθώς και της τοπικής κοινωνίας, τόσο κατά την εφαρμογή τους, όσο και κατά την παρουσίασή τους, όταν αυτά ολοκληρωθούν.

2.4.2. Υποστήριξη των Π.Σ.Δ.

Α. Οι Υπεύθυνοι/ες Π.Ε., Α.Υ., Π.Θ., Σ.Δ. και Σ.Ε.Π., σε συνεργασία με τις Παιδαγωγικές Ομάδες των οικείων Κ.Ε.Π.Ε.Α., υποστηρίζουν τα αντίστοιχα Π.Σ.Δ. των σχολικών μονάδων της οικείας Διεύθυνσης και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους:

- Επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες και παρακολουθούν την πορεία των Π.Σ.Δ. των σχολείων, σε συναντήσεις με τους/τις συμμετέχοντες/ουσες εκπαιδευτικούς και μαθητές/μαθήτριες.
- Ενθαρρύνουν και στηρίζουν τους/τις μαθητές/μαθήτριες στην διαδικασία ανακάλυψης της γνώσης μέσα από την έρευνα, την ανάλυση-σύνθεση των δεδομένων και τη βιωματική προσέγγιση.
- Οργανώνουν συναντήσεις ομάδων εκπαιδευτικών με σκοπό την ενημέρωσή τους σε ζητήματα βιβλιογραφίας/μεθοδολογίας, καθώς και τη διάχυση γνώσεων και πληροφοριών από συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια και συναντήσεις στα οποία συμμετέχουν οι ίδιοι/ες.
- Διοργανώνουν εκδηλώσεις πριν τη λήξη του διδακτικού έτους, στις οποίες προβάλλονται τα Π.Σ.Δ. που υλοποιήθηκαν από τις σχολικές μονάδες αρμοδιότητάς τους. Οι εν λόγω εκδηλώσεις εγκρίνονται από τους/τις οικείους/ες Διευθυντές/ντριες Εκπαίδευσης.
- Ενημερώνουν τους/τις εκπαιδευτικούς για επιστημονικές συναντήσεις, σεμινάρια, ημερίδες κ.ά. των τομέων ευθύνης τους, καθώς και για τις δυνατότητες συμμετοχής τους σε θεματικά σχολικά δίκτυα.
- Οργανώνουν επιμορφωτικές συναντήσεις, σεμινάρια και ημερίδες σχετικά με θέματα που αφορούν την παιδαγωγική μεθοδολογία εκπόνησης των Π.Σ.Δ., αλλά και επιμέρους ζητήματα αναφορικά με το περιεχόμενο κάθε σχολικής δραστηριότητας.
- Επιμορφώνουν κατά προτεραιότητα εκπαιδευτικούς που δεν έχουν προηγούμενη εμπειρία στο σχεδιασμό και την εφαρμογή Π.Σ.Δ..
- Δύνανται να συνεργάζονται για θέματα επιμόρφωσης με φορείς της πανεπιστημιακής κοινότητας και της τοπικής αυτοδιοίκησης, με μουσεία, βιβλιοθήκες, αρχαία, μη κυβερνητικούς φορείς, ειδικούς επιστήμονες κ.ά., ανάλογα με τις θεματικές των Π.Σ.Δ. και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 1.6 της παρούσας Εγκυκλίου.

Σημειώνεται ότι όλες οι δράσεις που σχεδιάζονται και οργανώνονται από τους Υπεύθυνους Π.Ε., Α.Υ., Π.Θ., Σ.Δ. και Σ.Ε.Π. των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων, τους όπως αυτές ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις, εγκρίνονται από τους/τις οικείους/ες Διευθυντές/ντριες Εκπαίδευσης.

Β. Τα Κέντρα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (Κ.Ε.Π.Ε.Α.) αποτελούν σημαντικές υποστηρικτικές δομές του εκπαιδευτικού έργου που αφορά την εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία. Παρέχουν εκπαιδευτικά προγράμματα δια ζώσης ή διαδικτυακά διάρκειας μίας (1) έως και

τριών (3) ημερών σε μαθητικές ομάδες, οργανώνουν επιμορφωτικά σεμινάρια για εκπαιδευτικούς, παράγουν εκπαιδευτικό υλικό, αναπτύσσουν θεματικά δίκτυα σχολείων, τοπικές και διεθνείς συνεργασίες. Η συμμετοχή των μαθητικών ομάδων και των εκπαιδευτικών των σχολείων στα προγράμματα των Κ.Ε.Π.Ε.Α. γίνεται σε συνεργασία με τους/τις Υπεύθυνους/ες Π.Ε., Α.Υ., Π.Θ., Σ.Δ. και Σ.Ε.Π. των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης. Σε ό,τι αφορά τα Θεματικά Δίκτυα που ιδρύθηκαν από τα Κ.Ε.Π.Ε.Α. και παραμένουν ενεργά μπορούν να συμμετάσχουν σε αυτά σχολικές μονάδες οι οποίες εκπονούν προγράμματα με θεματικό περιεχόμενο που εμπίπτει στη θεματολογία του Δικτύου.

3. Έγκριση Π.Σ.Δ.

Τα προς υποβολή Σχέδια Π.Σ.Δ. εγκρίνονται, σε ειδική συνεδρίαση, από τον Σύλλογο Διδασκόντων της σχολικής μονάδας. Στη συνέχεια, υποβάλλονται στους/στις Υπεύθυνους/ες Π.Ε., Α.Υ., Π.Θ., Σ.Δ. και Σ.Ε.Π. των οικείων Διευθύνσεων Εκπαίδευσης, προκειμένου οι τελευταίοι να δώσουν τεκμηριωμένη εισήγηση έγκρισής τους στην Επιτροπή Σχολικών Δραστηριοτήτων.

Η σύνθεση των Επιτροπών Σχολικών Δραστηριοτήτων στην Πρωτοβάθμια και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση γίνεται βάσει των κείμενων διατάξεων.

Για την τελική έγκριση των Προγραμμάτων αρμόδιος/α είναι ο/η Διευθυντής/ντρια της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, αφού λάβει υπόψη του/της την εισηγητική πρόταση της Επιτροπής Σχολικών Δραστηριοτήτων.

4. Μετακινήσεις μαθητών/τριών

Σχετικά με τις μετακινήσεις στο πλαίσιο Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων ισχύουν οι κείμενες διατάξεις που αφορούν στις σχολικές επισκέψεις και μετακινήσεις των μαθητών/μαθητριών. Επίσης ισχύει για την:

α) Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

η με αρ. πρωτ. [Φ.14/89494/ΓΔ4/17-7-2020 \(Β' 2888\)](#) Υπουργική Απόφαση με θέμα: «*Εκπαιδευτικές επισκέψεις μαθητών και μαθητριών και μετακινήσεις εκπαιδευτικών Δημόσιων και Ιδιωτικών σχολείων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης εντός και εκτός της χώρας*».

β) Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

η με αρ. πρωτ. [20883/ΓΔ4/12-2-2020 \(Β' 456\)](#) Υπουργική Απόφαση με θέμα: «*Εκδρομές-Εκπαιδευτικές επισκέψεις και μετακινήσεις μαθητών/τριών Δημόσιων και Ιδιωτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εντός και εκτός της χώρας*».

5. Τοπικές δράσεις, περιβαλλοντικές επισκέψεις και επισκέψεις σε Κέντρα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία

Επισημαίνεται ότι δεν θεωρούνται αυτοτελή προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης οι τριήμερες περιβαλλοντικές επισκέψεις (Δ/θμια Εκπ/ση), οι επισκέψεις στα Κέντρα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (Κ.Ε.Π.Ε.Α.), οι ημέρες τοπικών δράσεων, όπως καθαρισμός παραλιών, δενδροφυτεύσεις, συμμετοχή σε εκδηλώσεις φορέων κ.λ.π.. Ανάλογες δράσεις, περιβαλλοντικές επισκέψεις ή/και μεμονωμένες δραστηριότητες για την αειφορία, μπορούν να εγκρίνονται μόνον ως

αυτοτελείς δράσεις ή μέρος των δράσεων/δραστηριοτήτων ενός ολοκληρωμένου Π.Σ.Δ., σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

6. Ολοκλήρωση Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων – Βεβαιώσεις Υλοποίησης Προγράμματος

Αμέσως μετά την ολοκλήρωση των Προγραμμάτων κάθε σχολικής μονάδας, οι εμπλεκόμενοι εκπαιδευτικοί παρουσιάζουν στον Σύλλογο Διδασκόντων την αποτίμησή τους σχετικά με τα υλοποιημένα προγράμματα και με ειδικό στόχο τη διάχυση καλών πρακτικών στη σχολική κοινότητα.

Ο/Η Συντονιστής/τρια κάθε προγράμματος μεριμνά για την κατάθεση σχετικής έκθεσης αποτίμησης και παραδοτέων (σε ηλεκτρονική μορφή) στον/στην αντίστοιχο/η Υπεύθυνο/η Π.Ε., Α.Υ., Π.Θ., Σ.Δ. και Σ.Ε.Π. της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, μέσω του/της Διευθυντή/ντριας της σχολικής μονάδας. Η ενημέρωση του/της Υπευθύνου/ης γίνεται εγγράφως ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Για τα προγράμματα που αποδεδειγμένα ολοκληρώθηκαν χορηγείται, για το σχολικό έτος 2023-2024, «**Βεβαίωση Υλοποίησης Προγράμματος**» από τον/τη Διευθυντή/ντρια Εκπαίδευσης.

Η επιτυχής ολοκλήρωση των Π.Σ.Δ., η οποία θα πιστοποιείται με την ανωτέρω Βεβαίωση, θα εκλαμβάνεται ως συνεκτιμώμενο προσόν, όπου αυτό προβλέπεται.

7. Θεματικοί άξονες των Προγραμμάτων

7.1. Θεματικοί άξονες στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για την Αειφορία

Τα Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών Θεμάτων σχετίζονται με τα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και πολιτιστικά ζητήματα, που απασχολούν ιδίως τις τοπικές κοινωνίες και χρειάζεται να επιλυθούν με γνώμονα τις αρχές της αειφορίας. Αντλούν το θεματικό περιεχόμενό τους κυρίως από τα ζητήματα αυτά και επιδιώκεται, στο μέτρο του δυνατού, να συνεισφέρουν στην επιτυχή αντιμετώπιση και ορθολογική διαχείριση των περιβαλλοντικών και άλλων προβλημάτων. Στο πλαίσιο αυτό παρατίθεται παρακάτω ενδεικτική θεματολογία που αφορά στους τομείς του περιβάλλοντος, της υγείας και του πολιτισμού.

Επιλεγμένες οπτικοακουστικές δημιουργίες που θα παραχθούν στο πλαίσιο των Π.Σ.Δ., διάρκειας έως 10 λεπτά, μπορούν να αποσταλούν στην Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση (edutv@minedu.gov.gr). Μετά από αξιολόγηση, οι οπτικοακουστικές δημιουργίες είναι δυνατό να αναρτηθούν στους ιστότοπους της Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης www.edutv.gr και www.i-create.gr ή/και να προβληθούν στη ζώνη της Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης στο Κανάλι της Βουλής.

7.2. Τομείς θεματολογίας Προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας

(α) Αυτογνωσία: ενισχύεται η επαγγελματική ανάπτυξη των μαθητών/-τριών (επαγγελματικά ενδιαφέροντα, ικανότητες, δεξιότητες, αξίες κ.ά.) στο πλαίσιο του σχολείου, μέσα από σύνολο κατάλληλων ενεργειών και δραστηριοτήτων,

(β) Πληροφόρηση για τη Σταδιοδρομία: επιτυγχάνεται από τους/τις μαθητές/-τριες η κριτική διερεύνηση και πρόσβαση σε γνώσεις και πληροφορίες για τις εκπαιδευτικές/επαγγελματικές διαδρομές, τα επαγγέλματα, τον κόσμο της εργασίας και γενικά τη Σταδιοδρομία, μέσω των κατάλληλων ενεργειών και δραστηριοτήτων,

(γ) Ερευνητική Βιωματική Προσέγγιση: οι μαθητές/-τριες αποκτούν ερευνητική εμπειρία κατά τη διαδικασία της κριτικής, δημιουργικής και αποτελεσματικής αναζήτησης πληροφόρησης για τη Σταδιοδρομία, μέσω των κατάλληλων ενεργειών και δραστηριοτήτων,

(δ) Συμβουλευτική: οι μαθητές/-τριες λαμβάνουν υποστήριξη από εξειδικευμένα άτομα στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό κατά τη διαδικασία για τη διερεύνηση εαυτού, την πληροφόρηση, την λήψη εκπαιδευτικών ή/και επαγγελματικών αποφάσεων και τη μετάβασή τους στην επόμενη εκπαιδευτική/επαγγελματική επιλογή,

(ε) Μετάβαση: οι μαθητές/-τριες προετοιμάζονται για τα ακόλουθα βήματα, εκπαιδευτικά (επιλογή τύπου σχολείου/ τύπου εκπαίδευσης/ κύκλου σπουδών, Ομάδας Προσανατολισμού/ Ειδικότητας, Επιστημονικού Πεδίου/ Τμήματος στο Μηχανογραφικό Δελτίο κ.ά) και επαγγελματικά (επιλογή Τομέα Απασχόλησης, επαγγελματικής δραστηριότητας, ένταξης στην αγορά εργασίας κ.ά.), μέσα από σύνολο κατάλληλων ενεργειών και δραστηριοτήτων και

(στ) Διάδραση: οι μαθητές/-τριες αλληλεπιδρούν με αποφοίτους προηγούμενων ετών αναφορικά με την εξέλιξη της Σταδιοδρομίας τους, με σκοπό την πληροφόρηση και τη λήψη επαγγελματικών/εκπαιδευτικών αποφάσεων, μέσα από σύνολο κατάλληλων ενεργειών και δραστηριοτήτων.

Στο πλαίσιο αυτό παρατίθεται παρακάτω ενδεικτική θεματολογία που αφορά στα Προγράμματα Αγωγής Σταδιοδρομίας.

A. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

Φυσικές καταστροφές: Πρόληψη, αντιμετώπιση και οι επιπτώσεις τους στο Περιβάλλον, την Υγεία, τον Πολιτισμό και την Εργασία

B. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Κλιματική αλλαγή – Ανθρωπογενείς/Φυσικές καταστροφές
- Τοπικό φυσικό περιβάλλον, τοπικά οικοσυστήματα, βιοποικιλότητα, απειλούμενα είδη, ζωική παραγωγή και αγροτική καλλιέργεια, προστατευόμενες περιοχές
- Αειφόρο Σχολείο, αειφορική διαχείριση υλικών και άυλων πόρων της κοινότητας
- Βιώσιμη ανάπτυξη
- Αειφόρος κατοικία, βιοκλιματική αρχιτεκτονική, ασφάλεια των τεχνο-υποδομών στο δομημένο περιβάλλον, βιώσιμοι ελεύθεροι χώροι-αειφορική χρήση και αξιοποίησή τους
- Εναλλακτικές μορφές ενέργειας
- Ενεργειακό ζήτημα, οικολογικό/ενεργειακό αποτύπωμα στο σχολείο και στο σπίτι
- Διατήρηση και προστασία αστικού και περιαστικού πρασίνου
- Το περιβάλλον ως πεδίο συνάντησης των πολιτισμών
- Περιβάλλον και Μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι και ιστορικοί τόποι

- Περιβάλλον και Ιστορία, μυθολογία, λαογραφία, τέχνη
- Οικοσυστήματα, δομή και λειτουργία χερσαίων και υδατικών συστημάτων
- Ρύπανση, μόλυνση και υποβάθμιση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος
- Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και διαχείρισή τους
- Αλλαγή χρήσεων γης, αστυφιλία, οικολογική επιβάρυνση
- Βιοτεχνολογικές εφαρμογές και περιβάλλον
- Διαχείριση Φυσικών Πόρων και βιωσιμότητα
- Αστική ανάπτυξη, οδικά δίκτυα, ασφαλής χρήση των δημοσίων χώρων
- Αγροτική ανάπτυξη, τουρισμός, εναλλακτικός/οικολογικός τουρισμός
- Καταναλωτικά πρότυπα και περιβάλλον
- Βιομηχανική ρύπανση-γεωργική ρύπανση
- Ηλιακή ακτινοβολία, ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία και επιπτώσεις
- Αξιοποίηση εργαλείων ΤΠΕ στην εκπαίδευση για τον περιβάλλον (π.χ. παραγωγή βίντεο, κινούμενη εικόνα, ψηφιακή τέχνη)
- Άλλο (στην κατηγορία αυτή εντάσσεται οποιοδήποτε Πρόγραμμα δεν περιλαμβάνεται στις κατηγορίες οι οποίες αναφέρονται παραπάνω)

ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

- Κλιματική αλλαγή και οι επιπτώσεις της στην υγεία
- Σωματική υγεία
- Διατροφική αγωγή - υγιεινή διατροφή
- Στοματική υγιεινή
- Φυσική ζωή, άσκηση και υγιεινός τρόπος διαβίωσης
- Πρόληψη ατυχημάτων - πρώτες βοήθειες
- Οδική ασφάλεια - κυκλοφοριακή αγωγή
- Πολιτική προστασία, πρόληψη και αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων/σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές
- Εθελοντισμός - αλληλεγγύη
- Ενεργός πολίτης - διαμόρφωση δημοκρατικής συνείδησης
- Αξίες ζωής (σεβασμός, αγάπη, ειρήνη, ανεκτικότητα, τιμιότητα κ.ά.)
- Ανθρώπινα δικαιώματα - δικαιώματα του παιδιού
- Μετανάστευση - πρόσφυγες (αποδοχή, ένταξη και κοινωνική συμβίωση)
- Κοινωνική ένταξη - ισότητα ευκαιριών - σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Διαφυλικές σχέσεις - Έμφυλη Βία
- Σεξουαλική αγωγή
- Πρόληψη χρήσης ναρκωτικών ουσιών
- Πρόληψη καπνίσματος
- Πρόληψη χρήσης οιοπνευματωδών
- Πρόληψη συμπεριφορών υψηλού κινδύνου στην εφηβεία (διατροφικές διαταραχές, αυτοτραυματισμοί, άσκοπη κατανάλωση ενεργειακών ποτών κ.ά.)
- Αγωγή του καταναλωτή
- Ασφαλής χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του διαδικτύου - διαδικτυακός εκφοβισμός

- Πρόληψη κι αντιμετώπιση της βίας και του σχολικού εκφοβισμού
- Ψυχική υγεία - συναισθηματική αγωγή - διαπροσωπικές σχέσεις
- Αγωγή υγείας στο αειφόρο σχολείο - Αγωγή υγείας και οι Δεκαεπτά Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης
- Άλλο (στην κατηγορία αυτή εντάσσεται οποιοδήποτε Πρόγραμμα δεν περιλαμβάνεται στις κατηγορίες οι οποίες αναφέρονται παραπάνω)

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

- Κλιματική αλλαγή και οι επιπτώσεις στον Πολιτισμό
- Αειφορία και υλικός - άυλος πολιτισμός (ήθη, έθιμα, λαϊκή παράδοση, λαϊκή τέχνη κ.ά.)
- Λαογραφία - πολιτιστική κληρονομιά - τοπική ιστορία - ιστορία και πολιτισμός, ιστορία, μυθολογία
- Ανθρώπινα δικαιώματα - Δικαιώματα του παιδιού
- Δεξιότητες του ενεργού πολίτη - Εθελοντισμός και αλληλεγγύη - Σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα
- Θέματα διαπολιτισμικότητας - πολιτισμική πολυμορφία, πολιτισμικές συνήθειες των λαών, λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία μεταξύ των λαών
- Εκπαίδευση στη δημοκρατία - Εκπαίδευση για τη δημοκρατία
- Επιστήμες και Τέχνες
- Μουσική - Χορός - Κινηματογράφος - Φωτογραφία - Εικαστικές τέχνες - Θέατρο, Θεατρικά κείμενα, Θέατρο σκιών, Κουκλοθέατρο.
- Μουσειακή Αγωγή
- Λογοτεχνία-Ρητορική-Φιλοσοφία, φιλοσοφία για παιδιά
- Ιστορία της γραφής και της τυπογραφίας
- Αξιοποίηση της σχολικής βιβλιοθήκης - φιλιαναγνωσία - δημιουργική γραφή
- Αξιοποίηση εργαλείων ΤΠΕ στην εκπαίδευση για τον πολιτισμό (π.χ. παραγωγή βίντεο, ψηφιακή τέχνη, κινούμενη εικόνα)
- Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση - δημοσιογραφικός Λόγος - μαθητικός Τύπος - μαθητικό Ραδιόφωνο
- Παιδεία στα Μέσα και την Πληροφορία - Ψηφιακός Γραμματισμός
- Άλλο (στην κατηγορία αυτή εντάσσεται οποιοδήποτε Πρόγραμμα δεν περιλαμβάνεται στις κατηγορίες οι οποίες αναφέρονται παραπάνω).

ΑΓΩΓΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ

- Κλιματική Αλλαγή και οι επιπτώσεις στην Εργασία
- Περιβάλλον/Υγεία/Πολιτισμός και Εργασία
- Στοχοθέτηση και Σχεδιασμός Σταδιοδρομίας
- Λήψη επαγγελματικών/εκπαιδευτικών αποφάσεων
- Μετάβαση στην επόμενη εκπαιδευτική βαθμίδα / επαγγελματική επιλογή
- Κριτήρια επιλογής επαγγέλματος
- Επαγγέλματα και τομείς παραγωγής (πρωτογενής/δευτερογενής/τριτογενής)
- Προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη & καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής

- Επαγγέλματα και αγορά εργασίας
- Ισότητα στην πρόσβαση στην εργασία
- Επιχειρηματικότητα
- Ψηφιακές δεξιότητες και νέα επαγγέλματα
- Η αξία των ήπιων δεξιοτήτων/ικανοτήτων στην αγορά εργασίας
- Ικανότητες/Δεξιότητες Διαχείρισης Σταδιοδρομίας
- Γνωριμία με τη δομή, την οργάνωση και τη λειτουργία μιας επιχείρησης
- Ήπιες δεξιότητες και σύγχρονα εργασιακά περιβάλλοντα
- Τοπικές αγορές εργασίας και επαγγέλματα
- Επαγγελματικές Μονογραφίες, περιγραφές Επαγγελμάτων
- Συνεντεύξεις με Επαγγελματίες/Αποφοίτους
- Άλλο (στην κατηγορία αυτή εντάσσεται οποιοδήποτε Πρόγραμμα δεν περιλαμβάνεται στις κατηγορίες οι οποίες αναφέρονται παραπάνω).

Τέλος, επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση, κατά τη διάρκεια υλοποίησης των Π.Σ.Δ., πρέπει να τηρούνται κατά προτεραιότητα οι κανόνες υγείας και ασφάλειας, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

Παρακαλούνται οι οικείες Διευθύνσεις Εκπαίδευσης όπως ενημερώσουν σχετικά τις σχολικές μονάδες της περιοχής αρμοδιότητάς τους.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

Συνημμένα: Ένα ηλεκτρονικό αρχείο σε μορφή word

Παράρτημα_Σχέδιο Υποβολής Προγράμματος.docx

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Δόμνας-Μαρίας Μιχαηλίδου
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής κ. Ι. Κατσαρού
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων
5. Γενική Δ/νση Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
6. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Τμήματα Α' και Β'
7. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Τμήματα Α' και Β'
8. Δ/νση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Τμήμα Β'
9. Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Τμήμα Β'
10. Δ/νση Φυσικής Αγωγής
11. Αυτοτελής Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
12. Δ/νση Υποστήριξης Προγραμμάτων και Εκπαίδευσης για την Αειφορία, Τμήματα Α', Β', Γ' και Δ'

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΨΗΦΙΑΚΑ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΥ ΠΙΣΤΟΥ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΥ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

A/A	Επωνυμία	Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου
1	Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας (έδρες τους)	pde@sch.gr
2	Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας (έδρες τους)	dipe@sch.gr dide@sch.gr
3	Σύμβουλοι Εκπαίδευσης	μέσω των Διευθύνσεων Π.Ε. & Δ.Ε.
4	Υπεύθυνοι : -Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) -Αγωγής Υγείας (Α.Υ.) -Πολιτιστικών Θεμάτων (Π.Θ.) -Σχολικών Δραστηριοτήτων (Σ.Δ.) -Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Π.)	μέσω των Διευθύνσεων Π.Ε. & Δ.Ε.
5	Κ.Ε.Π.Ε.Α. της χώρας	μέσω των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης
7	Σχολικές Μονάδες Γενικής & Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής όλης της χώρας	μέσω των Διευθύνσεων Π.Ε. & Δ.Ε.
8	Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων	info@sivitanidios.edu.gr
9	Εκκλησιαστικά Σχολεία	μέσω της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων

Παράρτημα

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ	ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ

Ημερομηνία .....

Αριθ. Πρωτ. ....

Σχ. Έτος .....

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ .....

Δ/ΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ .....

ΤΗΛ. .... ΔΗΜΟΣ / ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ .....

Email .....

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ/ΝΤΡΙΑΣ .....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΖΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

Όνοματεπώνυμο..... Ειδικότητα.....

Τηλ. επικοινωνίας..... Δ/ση Ηλ. Ταχυδρομείου .....

ΆΛΛΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

(Όνοματεπώνυμο-Ειδικότητα)

1) .....

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ):

ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ):

2) .....

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ): ΣΧΕΤΙΚΗ

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ):

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:.....

.....

(Κατά τον σχεδιασμό λαμβάνονται υπόψη οι βασικές αρχές που διέπουν την υλοποίησή του.)

ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΤΗ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ: .....

ΠΡΑΞΗ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ (κάθε σχολική μονάδα καταθέτει ένα φωτοαντίγραφο της πράξης για όλα τα Προγράμματα)

Αρ. Πράξης: _____

Ημερομηνία: _____

ΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ : .....

ΑΜΙΓΕΣ ΤΜΗΜΑ:		ΜΙΚΤΗ ΟΜΑΔΑ:		ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΑΛ/ΕΚ:	
------------------	--	--------------	--	------------------------	--

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ

(Για τα προγράμματα που υλοποιούνται εκτός ωρολογίου προγράμματος)

ΗΜΕΡΑ:	ΩΡΑ:	ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ

ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ; ΝΑΙ / ΟΧΙ (Αν όχι, δημιουργήστε ένα φέτος)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

A. ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ-ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

(ποιες διαστάσεις του θέματος θα προσεγγίσετε, έως 100 λέξεις)

--

B. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ (έως 100 λέξεις)

--

Γ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (έως 100 λέξεις)

Δ. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ-ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΜΗΝΑΣ ΕΝΑΡΞΗΣ

Ε. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ (επισκέψεις, ενημερωτικές ομιλίες, βιωματικές δράσεις κ.ά.)

Αριθμός προβλεπόμενων επισκέψεων και συνεργασιών με Φορείς:

1)

2)

ΣΤ. ΠΕΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ)

Z. ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΑΧΥΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

H. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

(διερεύνηση θέματος, επεξεργασία, υλοποίηση δράσεων, επισκέψεων, παρουσίαση, αποτίμηση κ.ά.)

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για την έγκριση του Προγράμματος, εκτός από το έντυπο του σχεδίου, υποβάλλονται επιπλέον (α) ονομαστική κατάσταση των μαθητών/τριών της ομάδας (τάξη, τμήμα, τμήμα ειδικότητας) και (β) αντίγραφο της Πράξης του Συλλόγου Διδασκόντων.

Ο/Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

Ο/Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ/ΝΤΡΙΑ